

Friedrich Menckel

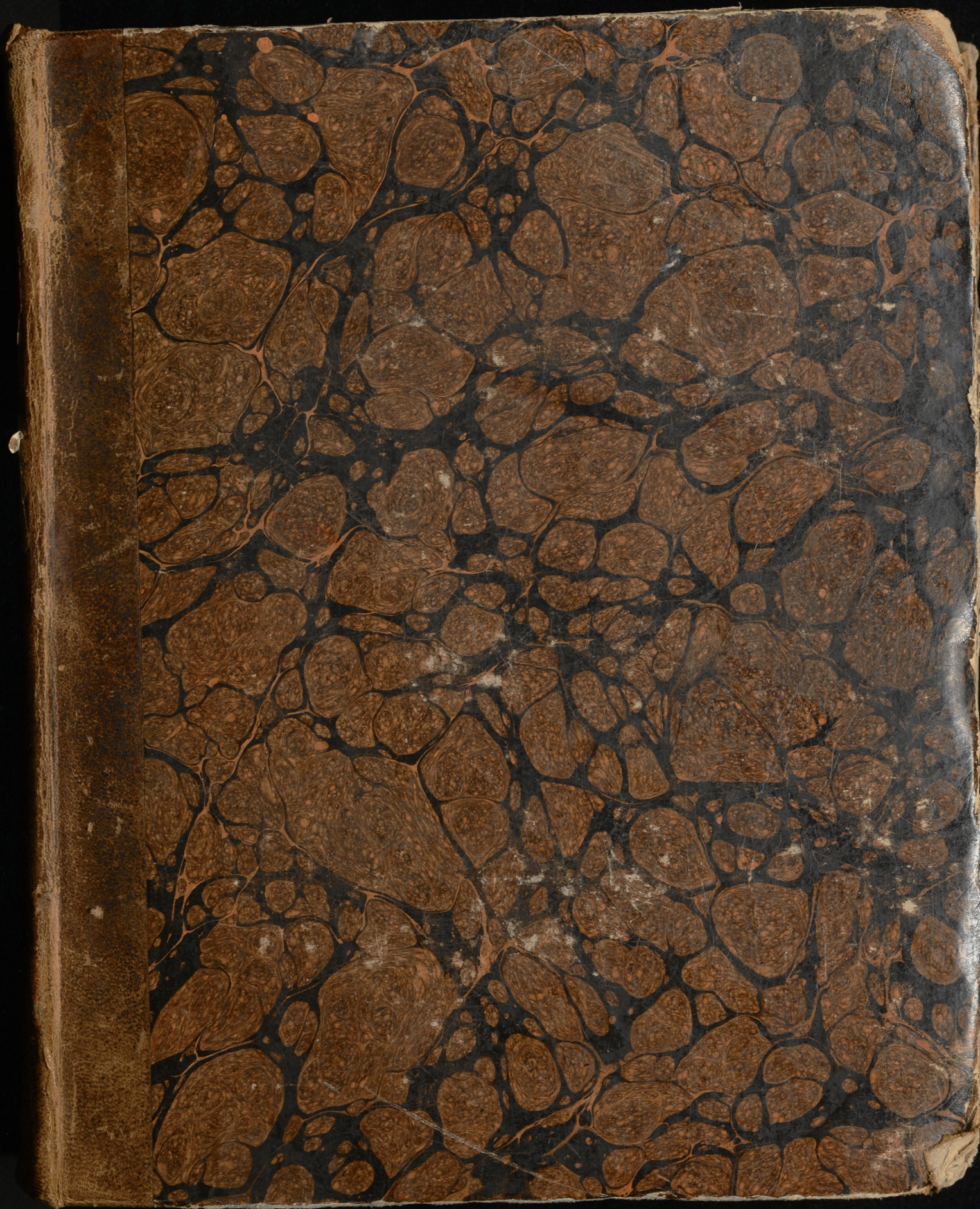
**An Creditoribus Patroni Megapolitani subordinati competat Jus Venditionem
Juris Patronatus impediendi aut perfectam jam venditionem rescindendi? :
Disquisitionis ex Jure Ecclesiastico primas lineas exhibet & simul ... Johanni
Christiano Menckel ... Parenti omni quo fas est honoris ac pietatis cultu
suspiciendo Jvbilaeos Mvneris Ecclesiastici Semi Secvlaris Celebranti**

Suerini: Litteris Baerensprvngianis, [1775?]

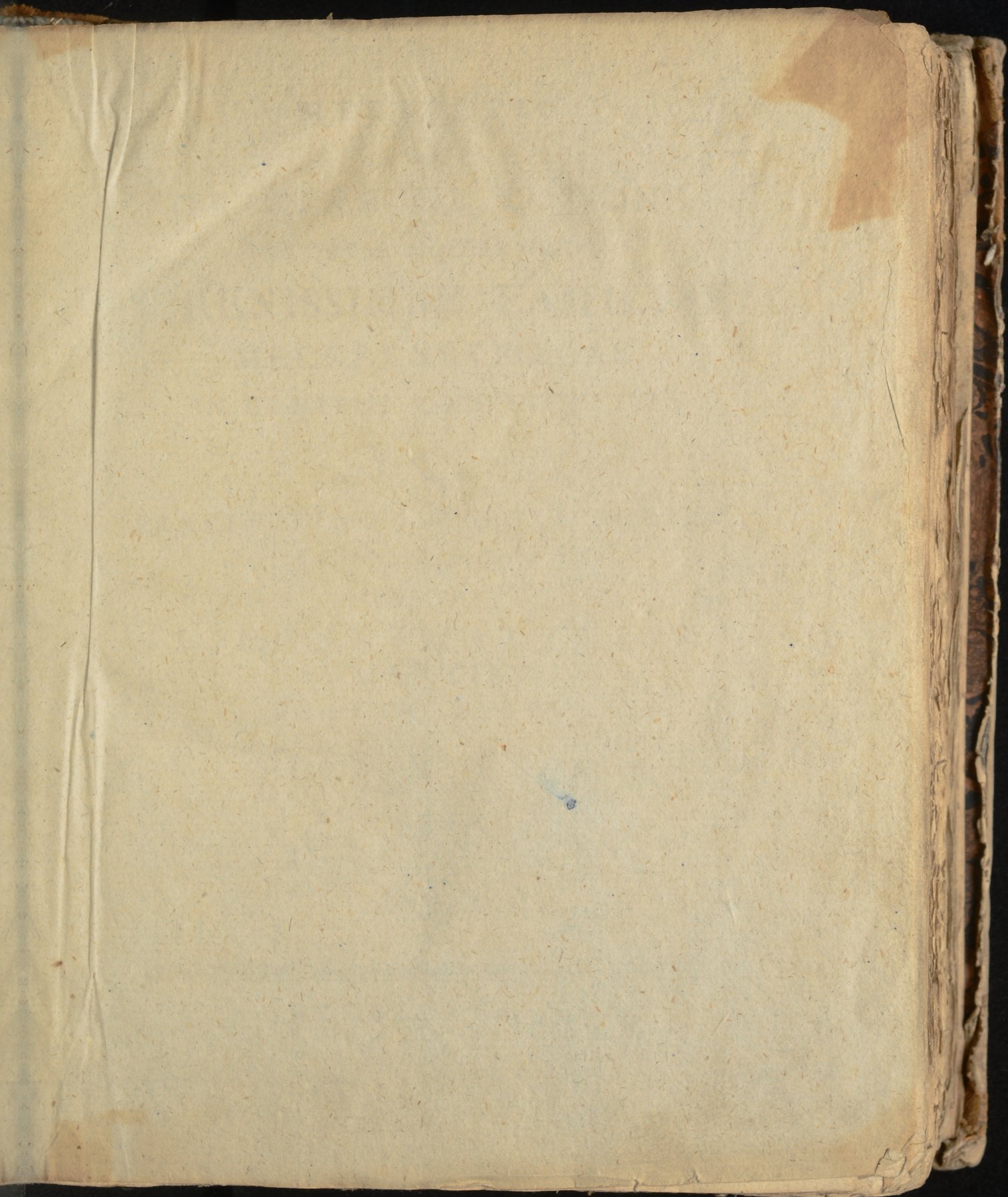
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn862222087>

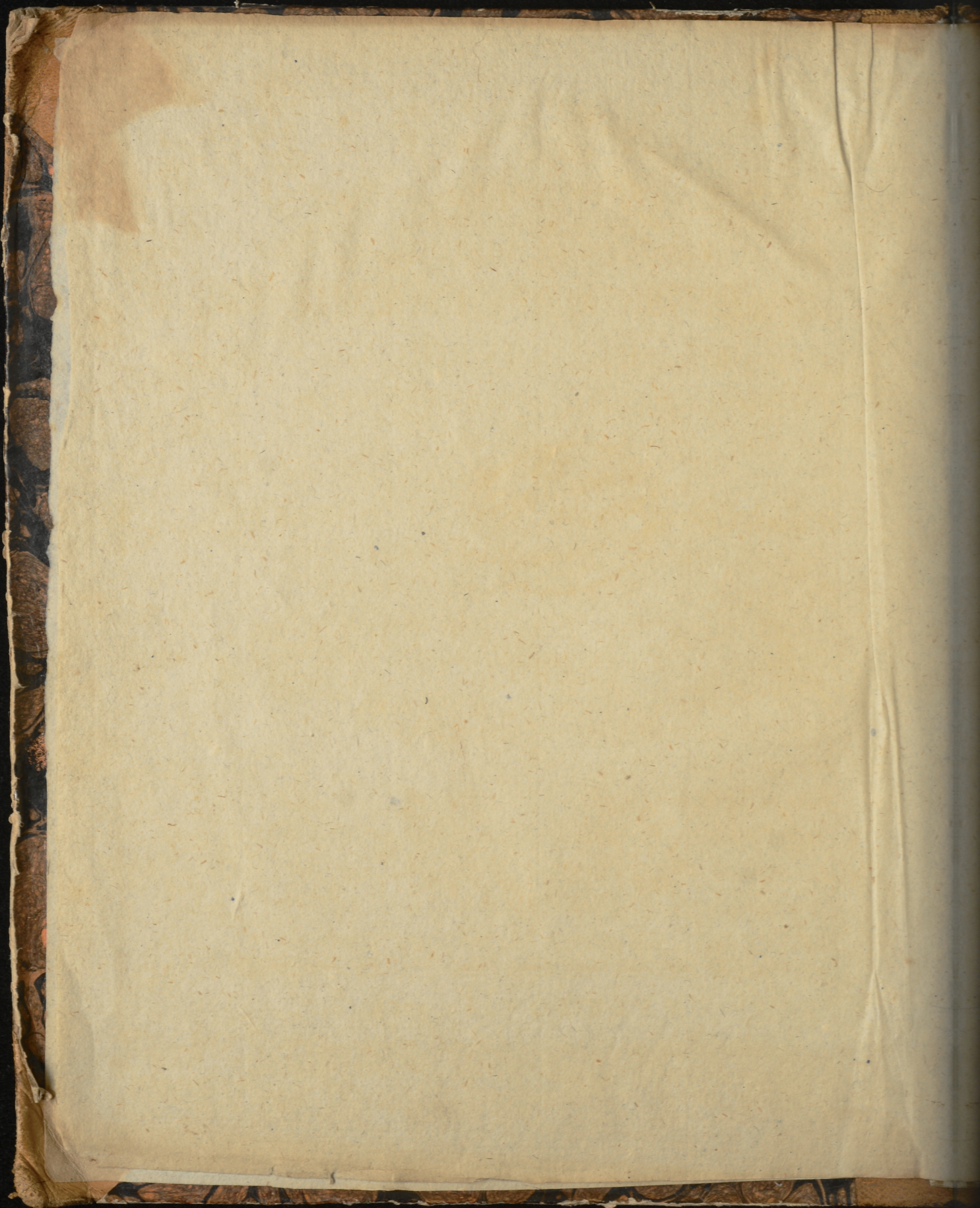
Druck Freier Zugang

N. l. 197 (6.)
N. l. - 197 (6.)

An Creditoribus Patroni Megapolitani subordinati
competat Jus Venditionem Juris Patronatus impediendi aut
perfectam jam venditionem rescindendi?

110

Disquisitionis ex Jure Ecclesiastico
primas lineas exhibet & simul

VIRO ILLVSTRI AC SVMME REVERENDO
DOMINO

JOHANNI CHRISTIANO
MENCKEL

SERENISSIMO DVCI REGNANTI MECKLENBVRGICO
A CONSILIIS SACRIS
ECCLESJARVM AC SCHOLARVM IN CIRCVLO SVERINENSI SVPERIN-
TENDENTI ATQVE PROTO - SCHOLARCHAE
GRAVISSIMO

Parenti omni quo fas est honoris ac pietatis cultu
suspiciendo

JVBILAEOS MVNERIS ECCLESIASTICI
SEMI SECVLARIS CELEBRANTI

fausta quaevis gratulabundus apprecatur filius
FRIDERICVS MENCKEL.

Suerini,
LITTERIS BARRENSPRVNGIANIS,
1775.

924

VIR ILLVSTRIS ac SVMME REVERENDE
PATER HONORATISSIME!

Quas hisce litteris **NOMINI Tuo** adscribere audeo, pagellae, forsân prodiissent numquam, ad minimum non hocce jam tempore, nisi pietatis gratique animi officium hodiernò Die publice a me persolvendum esse, arbitratu fuissèm.

Contigit enîm **TIBI** rara ista felicitas, ut muneris Sacri, quod ante quinquaginta annos suscepisti, memoriam hodie celebrare possis; ut vivas nonmodo, sed etiam viribus nondum destitutus, & animo, & corpore, pro ratione quidem aetatis, satis bene valeas. Non leve omnino hoc esse Amoris & Clementiae divinae specimen, est, quod demissa mente, gratoque in Deum animo agnoscis, cum **TE** tantam annorum seriem victurum esse, ob infirmam, **TE** Juvene, valetudinem, numquam credideris.

Gratulor igitur TIBI festivum hunc Diem, quem votivis
acclamationibus celebrare, Antecessorum TVORVM post Reforma-
tionem, ut quidem Annales ecclesiastici ferunt, contigit nemini.
Gratulor & mihi, cum, data occasione, liceat publice gratiarum
cum actione testificari, quantum TIBI debeam, qui a primis jam
incunabulis ad hunc usque diem saepe numero ostendisti, quanta
me benevolentia amplectaris, quā propensione, Paterno affectu
ductus, me tuendum, quo favore ornandum TIBI susceperis,
quantamque, occasione data, mei curam geras. Sed nolo spe-
cialiora enumerare, ne TVA offendatur humanitas. Opto po-
tius, ut, qui TIBI hunc Diem Jubilaeum fecit, omnium rerum
Dominus ac Moderator Supremus, quemque unicum Salutis no-
strae certissimum Auctorem intueri debemus, DEVS, TE omni-
bus, quibus quies & tranquilla Senectus constituitur, praesidiis,
impleat; quae corporis & animi bona adhuc sperare licet, TIBI
fruenda concedat; ne periculoso morbo afflictus vigor TE defi-
ciat, sed novo & vegeto Sanguine roboratus juvenescas; Sero
randem si Deo ita visum fuerit, ex hac rerum humanarum fra-
gilitate ad tranquillum aeternitatis portum appellas, summumque
quod semper coluisti, Numen, in perpetuum aeternis laudibus
celebres. Vale & Res meas in posterum quoque TIBI com-
mendatas habe. Dabam Suerini Sexto Nonarum Julii Anno
MDCCLXXV.

De

§. I.

De specie Venditionis juris Patronatus, quæ
fit separato, cui hactenus inhæsit, fundo,
& de jure, Creditoribus circa illam com-
petente, acturus, nolo circa definitionem
hujus juris, quam Compendia Doctorum ju-
ris ecclesiastici exhibent, morari, nec Operæ Pretium esse puto,
originem juris Patronatus, & quæ circa illud per tot secula
obtinuere vicissitudines, ex ipsis fontibus juris ecclesiastici curatius
eruerè, cum tanta jam adsit Scriptorum omnis ævi, hanc mate-
riam tractantium, Series, inter quos præcipuos tantum *Matthæum*
Stephani, *Sigismundum Finkelthausum*, *Carpzovium*, *Brunneman-*

num, Strykium &, qui omnes antecedit, Bæbmerum nominare sufficit, quippe qui in specie Jus Patronatus, ex genuinis fontibus derivatum, & à pontificiis subtilitatibus purgatum, sistere, optimo successu studuit. Juvat tamen de modis, jus illud acquirendi & amittendi, primis Ecclesie temporibus usitatis, pauca eum in finem præmittere, ut, quæ de Jure hodierno Patronorum circa Venditionem juris Patronatus dicenda, eo melius intelligi possint.

§. II.

Quod primis Christianismi temporibus *Exstructio Templorum* præcipuus modus acquirendi jus Patronatus fuerit, in eo omnes conveniunt Doctores Juris Ecclesiastici, loquor tamen imprimis de ea Christianismi ætate, in qua, pace publica Initio Seculi quarti per Constantinum Magnum restituta, templa ædificari permissum fuit, cum antea ne quidem Oratoria privata exstruere liceret. Poterat tamen & his temporibus per *Dotationem* templi, jam a tertio exstructi, aut per *oblationem fundi* ad ædificandum Templum, jus quoddam præcipuum circa templum acquiri, quod postea nomine Juris Patronatus & Compatronatus insigniri cœpit, quæ nomina, primis post Christum natum Seculis, apud Christianos non in usu erant, licet res ipsa, minimum Seculo quarto, adfuerit. Hinc Compatronatus, in Megapoli haud ignotus, originem traxisse opinor, cum, qui exstruxerat templum, non haberet, quo dotaret, vicinum forsitan divitem, ut dotem subministraret, sub promissione juris æqualis circa templum exstructum, allexerit, aliter licet sentiente Linkio in tractatu de Origine templ. Cap. II.

§. III.

§. III.

Placent admodum, quæ de Origine juris Patronatus tradit Strykius ad Brunn. J. E. C. 8. §. 1. „ubi ædificari cœperunt
„templa & multi ex privatis pio religiosoque affectu res suas Deo
„consecrarunt, æquum visum fuit, ut, amissa proprietate rei, ali-
„quid tamen juris retinerent, quod pietatis ipsius singularisque in
„ecclesiam voluntatis perpetuum monumentum esset. Et cum an-
„tea ipse Dominus rei fuisset, post consecrationem & dedicatio-
„nem vero ipse Dominus amplius manere non posset, Patroni
„magis, quam Domini Appellatio ei competere visa fuit.“ Ac-
quirebant propterea fundatores aut dotatores Ecclesiarum, jus tale
præcipuum ac singulare non sibi tantum, sed simul heredibus qua-
fundum Possessoribus, uti videre est ex l. 46. §. 3. & 9. C. de
Epis. & Cler. ubi Justinianus Imperator potiora recenser Jura,
Fundatoribus circa templa & bona iis assignata, competentia.

§. IV.

Fiebat hæc Assignatio certorum reddituum ab ipso funda-
tore, aut tertio quodam, uti Spho 2. indicatum, vel tempore
Exstructionis, ubi assignati redditus nomen *dotis* accipiebant, vel
postea per oblationes devotas Laicorum, qui tum temporis *Paro-*
chiani vocari cœperant, cum unicuique Templo pro ambitu ædifi-
cii certi fines, *Parochie* dicti, constituti essent. Tales oblationes
in specie *donationes* vocabantur, uti apparet ex l. 19. ff. de Do-
nat. Amborum dominium transibat, uti Spho præcedente ex testi-
monio Strykii notatum, à momento oblationis factæ in Ecclesiam
parochialem, omni proprii Juris potestate Patronis denegata, &
tan-

tantum Inspectione in bona ecclesiastica cum Constitutione Administratorum iis relicta, uti constat ex Nov. 57. & 123. c. 18. vid. quoque c. 30. & 31. c. 16. q. 7.

§. V.

An quoque clericos Ecclesiis præficere potuerint? adhuc sub iudice lis est. De Oratoriis privatis, quibus, antequam parochialibus Ecclesiis æquiparata, quod Seculo undecimo & duodecimo factum esse, docent Scriptores, nostras *Ecclesias filias* comparare aulam, nemo hoc sane inficiabitur, cum ex l. 10. C. de Hæret. id vero similiter appareat, notoque notius sit, hujusmodi oratoria privata in dominio eorum à quibus exstructa erant, fuisse, adeo ut illa suo patrimonio adscribere, partem quandam quasi Jure suo ex redditibus sibi vindicare, in divisionem hereditatis referre, ministros ad Sacra in illis peragenda vocare, & vocatos pro lubitu dimittere, non timuerint, quam tamen licentiam in Concilio Cabilonensi valde restrictam esse, videre est ex C. I. X. de Jure Patron. idemque testatur Bœhmer in Jure Eccl. Lib. III. Tit. XXVIII. §. XXX. Ast de templis parœcianis, imprimis si ad Seculum undecimum & duodecimum respicimus, res non adeo expedita est, cum ex multis juris Canonici textibus colligi queat, Episcopis denominationem Rectorum Ecclesiae Parochialis sibi vindicasse, cumque munus spirituale esset, nulli Laicorum, ne Patrono quidem laico, concedere voluisse. Sed nolo latius excurrere, cum extra omnem dubitationis aleam sit positum, denominationem sive præsentationem Clericorum hodie inter præcipuos juris Patronatus Effectus, merito referri.

§. VI.

Magis ad Scopum pertinere videtur quaestio, utrum illis Christianismi temporibus, de quibus hactenus sermo nobis fuit, emtio & venditio fuerint modi acquirendi vel amittendi, Jus Patronatus? Si de eo, quod seculo quarto, quinto & sexto juris & consuetudinis erat, quaestio est, affirmative erit respondendum, per ea quae Spho precedente monui. Ast plane contrarium erit statuendum, si ad seculum undecimum & duodecimum respiciamus. Nam hisce temporibus plane prohibitam fuisse alienationem Juris Patronatus ob metum vanum Simoniae, quod sit Jus non quidem spirituale in se, attamen spirituali annexum, constat ex C. 16. X. de Jure Patron. Et quamvis connivendo quasi permitterent Pontifices, ut vendito fundo, cui Jus Patronatus cohærebat, simul transiret jus illud in Emtorem, tamen & hoc casu ullum in id constitui pretium, nefas esse duxerunt, cum sit tamquam spirituale plane extra commercium laicorum vid. C. 5. & II. X. de Jure patron. Ast mitto explosas has subtilitates romanae Ecclesiae, cum hodie in terris Protestantium non tantum ubique permittunt sit, emere & vendere Jus Patronatus, cum, vel sine fundo, cui cohæret, sed cum, si donationem non valde usitatam excipias, fere unus hodie superstes modus sit Jus Patronatus acquirendi. Versamur enim in Ecclesia non plantanda sed jamjam plantata; ubivis reperiuntur Parochiae limitibus suis circumscriptae, adeo, ut nullus plane extet pagus, qui non certae Parochiae assignatus sit. Nemo ergo hodie per exstructionem novi templi aut per dotationem, acquireret Jus Patronatus, cum constet vulgatum illud, fines Parochiae non sunt mutandi, nisi consen-

tientibus omnibus, quorum, ob onera parochialia, hodie à Parochianis præstanda, interest.

§. VII.

Quæ cum ita sint, mirandum sane esset, dogma hocce Papale erroneum, de prohibita venditione Juris Patronatus, nostro ævo invenisse certo modo defensorem. Jctum, Patrium magni nominis B. Manzelium, quippe qui in dissertatione Rostochii 1752. habita sub rubro de *Jure Patronatus ad Creditores & prædiorum sub hasta Emtores, non transeunte*, si rubro fides habenda esset, venditionem Juris Patronatus, quæ sub hasta fit, in terris Protestantium, imprimis in Megapoli, plane locum non invenire, singularem sane opinionem, defendisse visus est. Sed, si dicendum quod res est, rubrum haud conspirat cum nigro. Tantum enim abest, ut venditet Auctor, Jus Patronatus, ab Emtoe sub hasta prædii, cui cohæret, plane acquiri non posse, quod cum experientia quotidiana pugnaret; ut potius argumento non contemnendo ductus, quod Jus Patronatus commercio vulgari, quoties agitur de redditibus, qui sunt in calculo, sit exemptum, & propterea inter fructifera & frugifera referri non possit, statuat, in venditione fundi, cui Jus Patronatus cohæret, non vendi in sensu stricto jus illud pro certo pretio, sed simul cum prædio vendito, quasi ejus annexum, in Emtoem habilem, consentiente Principe vi Superioritatis territorialis & supremæ Inspectionis in res ecclesiasticas, transire.

§. VIII.

Et hæc sunt, quæ certo respectu cum B. Manzelio defendere non vereor, ea potissimum ductus ratione, quod Jus Patronatus.

natus inter bona stricte sic dicta referri non possit. Bona enim juxta Ulpianum dicuntur, quæ augment patrimonium. Quis vero de Jure Patronatus, præprimis inter Protestantes, augmentum Patrimonii expectaret, cum noto notius sit, nec hodie bona ecclesiastica immo parochialia, in dominio Patronorum esse, sola illis tantummodo Inspectione relicta? Nemo sane, cui placet brevis illa de Jure Patronatus subordinato definitio, quam tradit Manzelius in cit. dissert. §. XVIII., quod sit *Honor. relictus fundatoribus templi cum onere sub inspectione superiori*. Nemo non novit Effectum præcipuum Juris Patronatus hodierni consistere in Jure præsentandi & vocandi Parochum sede vacante, cumque de bonis parochialibus investiendi. Ast nulla ex hoc jure redundat utilitas in Patronum, quippe cui haud licitum est vendere Parochiam, nedum eam plus offerenti tradere, nisi crimine Simonie contaminari, poenamque a legibus impositam incurrere velit. Tantum enim abest, ut hæc nundinatio in Ecclesiis Protestantium toleretur, ut potius prima vice commissa, poena extraordinaria, repetita vero privatione Juris Patronatus puniri soleat, uti testatur Boehmer in Jure Eccl. Prot. Lib. V. Tit. III. §. XXVII. seqq. Introductum propterea in multis provinciis Germaniæ, Confessioni Augustanæ addictis, Juramentum Simonie, a Candidatis ante Institutionem præstandum, quo fidem faciunt, se nec Patrono, nec tertio quodam, consequendi muneris sacri causa, dedisse quidquam, aut promississe, aut in posterum duros esse. Nolo inficiari, prudenti consilio hanc legem Candidatis imponi, licet in Megapoli nec in usu sit, nec umquam, nisi omnia me fallunt, fuerit. Dolendum tantummodo est, nec hanc medicinam curasse satis morbum hunc in quibusdam Protestantium Provinciis valde inveteratum, cum inge-

nia malevolorum multiplices fraudes, quæ Jesuitarum Scholam sapiunt, ad palliandam simoniacam labem invenerint.

§. IX.

Sed supersunt adhuc præter institutionem Clericorum Juris Patronatus effectus, de quibus tamen, quod augeant patrimonium Patroni, itidem prædicari eo minus possit, cum potissimum ad Jura honorifica sint referendi. Pertinet huc, honor precum publicarum etiam in Megapoli usitatus, cum, qui patronum subordinatum agnoscunt, parochi, in precibus publicis Patronum Ecclesiæ generali appellatione, omisis tamen cæteris titulis splendidis, Deo commendare sint obligati. Hæc consuetudo, opinor in universa obtinet Megapoli. An vero Conjux liberique Patroni, ut hujus honoris participes fiant, ex observantia postulare queant, de eo valde dubito, cum nullum mihi huc usque de hac re occurrerit exemplum. Quæ adhuc de luctu ecclesiastico, sede honorifica in templo, & honore sepulturæ perhibent Doctores Juris ecclesiastici, mitto ea potissimum ex ratione, cum in patria, credo, prorsus sint ignota, neminemque has honoris species, prærogativæ Patroni annumeraturum esse putarem. Si his addamus, jus postulandi Editionem rationum Ecclesiæ, Patrono absque dubio, quovis tempore ita competens, ut juxta Sphum 491. transactionis Provincia-
lis novissimæ, Pastor eas in ædibus Patroni ad revidendum & monendum una cum Juratis præsentare sit obligatus, habemus, opinor, potiora, quæ in Megapoli ad Jura & Emolumenta cum Jure Patronatus connexa, possunt referri, de quibus, quod interessè pecuniarium Patronorum haud tangant, quotus quisque, credo, largietur.

§. X.

§. X.

Restant adhuc pauca de oneribus multifariis dicenda, quæ cum Jure Patronatus connexa sunt. His eo magis molestatur Patronus, quo pauperior est Ecclesia Patronata. Maxime enim notatu digna est distinctio inter Ecclesiam dotatam & indotatam. Licet enim ante reformationem vix credam, fuisse in Megapoli Ecclesiam plane indotatam, habeo tamen experientiam testem, eas hodie haud raro occurrere. Non est hujus loci, inquirere in causas hujus mutati status, sed sufficit eum indicasse, cum dentur casus, ubi ob inopiam Ecclesiarum tantam Patroni erogare teneantur summam ex propriis fundi redditibus, *ut egre serant, tritavos factos fuisse Ecclesiarum, prædiis adeo incommodarum, fundatores.* Incumbit enim illis juxta Ordinationem Ecclesiasticam Megapolitanam fol. 140. b. onus ædificandi & reficiendi, non ipsam tantum ecclesiam, sed etiam ædes Parochi & custodis, adeo, ut araria pauperum Ecclesiarum onere refectionis non sint molestanda. Vocantur quidem l. c. ordinationis ecclesiasticæ una cum Patrono etiam Parochiani, ad onera hæc sumtibus communibus ferenda, & credo quoque, seculo superiori id fere universalis consuetudinis in Megapoli fuisse. Factum tamen est injuria temporum, & incuria Patronorum, ut Parochiani se huic oneri in multis Parochiis subdixerint, ita ut hodie, nisi speciale pactum aut indubitam observantiam, cujus probationem sæpius Parochiani summo rigore juris postulant, excipias, juxta §phos 499. & 500. legis provincialis novissimæ, vix, ac ne vix quidem, ad auxilia, quæ Germano Idiomate: Hand und Spanna Dienste vocantur, se obligatos putent.

§. XI.

Quæ hætenus dicta, prædunt, opinor, viam, ad duplicem, in rubro propositam quæstionem, enucleandam. Evici supra

B 3

§pho

pho 8. me cum B. Manzelio inclinare in eam sententiam, juxta quam Jus Patronatus inter bona stricte sic dicta non sit referendum, quia patrimonium Patroni nullo modo per illud augeri potest. Quid ergo de jure Creditorum impediendi venditionem Juris Patronatus sentiam, ex hactenus dictis constabit. Præmittendum ducō, me tantum loqui de creditoribus hypothecariis, quibus fundus cum omnibus, ut vocant, pertinentiis & juribus est obligatus. Hic putant, qui affirmativam quæstionis proposita tænentur, præter omnem dubitationis aleam esse positum, inter Jura, quæ una cum fundo hypothecæ nexu obstricta sunt, etiam referendum esse Jus Patronatus. Concederem id de illis Chirographis, in quibus Jus patronatus nominatim expressum, immo specialiter pignori datum, reperitur, ubi autem invenies hujus generis Chirographum? Mihi hactenus non occurrit, & vix credo ullibi adhuc dum exstare. Inter jura vero, generatim obligata, non contineri Jus Patronatus, est, quod ex ea potissimum ratione defendere ausim, cum, ut supra jam evictum, per Jus Patronatus patrimonium Patroni plane non augeatur. Finis enim constitutionis hypothecæ est, ut Creditor de pecunia erogata securus fiat, & Creditor, quisquis ille fuerit, tantum intuitu bonorum credidisse censetur, testante Richtero in dissert. de concursu creditorum §. 17. Qua propter si de juribus, in genere hypothecæ datis, sermo est, ea tantum intelligi posse, quisque videt, quæ securitatem Creditoribus præstare possunt, quæ patrimonium debitoris & per consequens Creditorum, si possessionem realem hypothecæ nacti sunt, augment, quorsum Jura venandi, braxandi & quæ sunt alia, neutiquam vero Jura Patronatus, ob ea quæ supra Spho. 8. & 9. notata, referri possunt.

§. XII.

§. XII.

Consentit mecum B. Manzelius in dicta dissertatione §. XXIV. verbis: qua Jus Creditorum in venditione Juris Patronatus, negamus illius veritatem. Pro pecunia quidem possunt inter volentes acquiri etiam observatis observandis jura, quæ nil habent in reditu, ut loquitur textus l. 198. de V. S. *pro pecunia credita autem nihil fuit obligatum quam quod ferre solet fructus.* An umquam Titius sub speciali & privativa hypotheca Juris Patronatus crederet centum Thaleros? An umquam immisionem in Jus Patronatus utilem quis sibi censebit? fiat periculum & subhastetur Jus Patronatus alicujus ecclesiæ absque omni nexu cum prædio. Putamus ex providis rerum suarum custodibus nullos advolaturos esse licitantes. Jus patronatus potius ad honorem, quam ad commodum pecuniarium spectat Brunnemann Jus eccl. 2. c. 8. §. 11. quapropter licitantes Jus Patronatus pro nihilo, vel pro appendice sterili habebunt, utilia pecuniaria inde non speraturi.

§. XIII.

Sicuti vero secundum ea, quæ §phis proxime antecedentibus monui, per se constat, iis tantummodo Creditoribus, quibus Jus Patronatus speciatim hypothecæ datum, licere, venditionem Juris Patronatus, absque eorum consensu factam, irritam vocare, vel potius, ut ipsis de pretio soluto, in quantum sufficit, satisfiat, postulare: attamen, antequam latius progrediar, eruendum duxi, utrum omnibus creditoribus, siue jus contradicendi habeant, siue non habeant, revera intersit, venditionem Juris Patronatus contradictione impedire? Et hocce interesse plane nego, ablegans Lectorem

ctorem ad ea, quæ supra §his 8. 9. & 10. de commodis & oneribus Juris Patronatus tractata. Ex his enim, si cum dictis B. Manzelii in Spho antecedente comparentur, patebit, deficiente interesse pecuniario intuitu Juris Patronatus, deficere simul verum contradicendi interesse, cum securitas Creditorum per venditionem Juris Patronatus, utilia pecuniaria non promoventis, nullo respectu diminuatur.

§. XIV.

Dictis quodammodo ob stare videntur, quæ de æstimatione Juris Patronatus in taxatione prædiorum, testantur quidam J.Cti. Practici. Audiamus Schwederum in tractatu notissimo, *von Gericht- und außer gerichtlicher Aufschlagung der Güter* p. 241. ob das Jus Patronatus mit in Anschlag zu bringen, könnte daher in Zweifel gezogen werden, weil es unter die Güter nicht zu rechnen, und unter æstimable Sachen nicht gehöret. Es ist aber das Contrarium der praxi gemäß, und wird das Jus Patronatus zu 100 fl. auch 100 Thaler angeschlagen. In der Marck Brandenburg aber in matre zu 100 Thaler in filia zu 50 Thaler. Idem de Saxonia refert Finckelthaus in tractatu de Jure Patronatus C. 5. n. 15. Es werde das Jus Patronatus um 100 Gulden auch 100 Thaler æstimiret. Sed audiamus quoque Manzelium dicta dissent. Spho XXVII. de hac re loquentem. Si dicamus quod res est, taxantur prædia pro ingenio, & Emtor solvit pretium pro calculo fructuum. Credimus raro Emtorem aliter sensisse, quam: daß er auf das Patronat nicht eines schillings wehrte reflectirte. Ergo Jus Patronatus, quod in se est arduum, ut corollarium & instar
super

superpondii, quod mercatores adjiciunt, habetur. Admodum recte, arbitror, ratiocinatum esse B. Manzelium. Sicuti enim a taxa ad verum pretium non absolute valet consequentia, ita multo minus à taxa ad Interesse creditorum contradicendi venditioni Juris Patronatus consequentia valebit. Agedum vendat Patronus, Jus Patronatus quovis sit pretio! Si vera fateri volumus, non in deterius, sed in melius, per venditionem mutabit fortunam suam. Ponamus pretium quingentorum Thalerorum, certe augebit & hac pecunia Patrimonium suum, augebit per consequens securitatem creditorum. Si in posterum usuras quincunces de pretio lucraturus sit, habebit, quo eo facilius satis facere possit creditoribus, habebit majores redditus, quam unquam, venditione non interveniente, de Jure Patronatus habiturus fuisset. Immo liberatur, si ecclesia est inops, hac venditione ab onere haud parvo refectionis Ecclesiæ, cæterorumque ad Ecclesiam spectantium ædificiorum, poteritque & has impensas in utilitatem creditorum vertere. Neutiquam ergo apparet, e re esse creditorum, contradicendi Juris Patronatus venditioni, quin potius sibi met ipsis contrarii essent, impediendo per contradictionem Juris Patronatus venditionem, debitori suo proficuum.

§. XV.

Aliam audio objectionem; e re esse creditorum, ut Jus Patronatus fundo inhærens conservetur, cum docente experientia prædium, cum Jure Patronatus facilius Emtorem inveniatur, majorique pretio vendatur. Ast experientiam, ad quam provocant, in dubium vocare non vereor, fretus Testimonio B. Manzelii Spho.

C

antè-

antecedente recensito. Cum enim *Jus Patronatus* tantum ad honorem spectat, comoda vero pecuniaria inde non sunt expectanda, valde dubito, an *Emtor*, qui tantum pro suo interesse pecuniario est sollicitus, per *Jus Patronatus*, fundo vendendo inherens, magis ad emendum invitetur, &, sterilis hujus appendicis gratia, majus pretium solvat. Omnia largiri videor, si utrumque concedam de venditione *Juris Patronatus*, in casum, si *Ecclesiæ ærarium* nullo premitur are alieno, & ad conservandum templum ædesque parochiales subsidia e redditibus suppeditare possit. Rarissimas autem esse in *Megapoli* hujus modi *Ecclesias*, *Patronum* subordinatum agnoscentes, nemini ignotum esse puto, qui statum ecclesiasticum patrium non ignorat.

§. XVI.

Evici hætenus, creditorum, cujusmodi sint ordinis, plane non interesse, venditionem *Juris Patronatus* contradictione impedire. Quid ergo, si *Patronus*, ipsis inconsultis, *Jus Patronatus* vendiderit? Valet utique contractus venditionis, adeo, ut tantummodo creditores, si qui sunt, quibus *Jus Patronatus* specialiter obligatum est, ut sibi de pretio soluto satisfiat, postulare queant, uti jam supra §. 13. concessi. Fluit enim hæc obligatio *Patroni* ad solvendum illis pretium acceptum ex natura hypothecæ specialis, uti ex *Jure* notum est. Quapropter existimo, hujusmodi creditores fundatam, ut ajunt, habere intencionem specialem hanc hypothecam persequi, nec ut debitorem prius excutiant, compelli posse, quod ex Nov. 112. Cap. I. §. ab hoc autem, probari potest, licet multi dissentiant cum *Struvio* in *Jurisprud. Rom. Germ. for.*
Lib.

Lib. 2. Tit. 35. §. 20. At ceteri creditores ne quidem solamine consueto, protestatione scilicet, juvantur, venditione jamjam perfecta, immo per traditionem consummata, cum protestatio supponat jus contradicendi, quod tamen illis competere, ut credam, de me non possum obtinere.

§. XVII.

At concedamus, citra præjudicium veritatis, posse Creditores hypothecarios Jus Patronatus inter hypothecata referre, nihilominus tamen valebit venditio hujus Juris, etiam inconsultis creditoribus, facta. Emtor enim contraxit cum domino, cui liberum circa rerum suarum administrationem arbitrium, nec ablatum est, nec auferri potest, dummodo habeat, quo Creditoribus suis satisfieri possit. Nec enim tam rigidum esse quemquam oportet, aut nexum hypothecarium tam late extendere, ut statuat, quamvis alienationem per eum impediri. Quis enim creditor debitori suo non obarato, venditionem proventuum fundi, aut quorumvis mobilium & se moventium prohibere potest, licet hæc omnia sub generali nexu hypothecario comprehendantur, majoraque commoda pecuniaria debitori suppeditent, quam ullo tempore de Jure Patronatus, ob ea, quæ supra §phis 8. & 9. evicta, possunt expectari. Quapropter, qui cum hujusmodi possessore Juris Patronatus contraxit, Emtor, admodum securus esse potest de pretio soluto, nec timeat creditorum, rescissionem contractus, & revocationem Juris Patronatus venditi minantium, innocuas murmurationes.

§. XVIII.

Etenim me non fugit, posse, quæ inconsultis creditoribus alienata sunt, hypothecæ, ut ita loquar, pertinentiæ, actione hypothecaria à creditoribus persequi, id quod ex Tot. Tit. ff. de pignor. Act. constat. At, non pertimescat Emtor Juris Patronatus hujusmodi tela, cum in exceptione excussionis satis firmum præsidium inveniatur. Per hanc satis cognitam exceptionem rigor Juris pristini in Nov. 4. C. 2. temperatus est, quippe qua lege sancitum, actionem hypothecariam contra tertium possessorem sive totius, sive partis cujusdam hypothecæ, moveri plane non posse, nisi prius debitor, immo mortuo eo, heredes ejus, actione personali conventi, & excussi fuerint. Quæ quidem exceptio ob L. 2. C. de pignoribus etiam in eo casu locum habet, quando possessor rei, in generali pignore comprehensæ, a creditore, qui, & hypothecam generalem, & specialem habet, actione persequitur, itidemque hunc producit effectum, ut possessor propter rem generaliter pignori datam, priusquam hypotheca specialis frustaneo effectu excussetur, tutissimus esse possit.

§. XIX.

Quæ ad hocce privilegium, possessoribus pignorum & hypothecarum adimendum, inventæ sunt variæ Machinationes intransitu tantum tangendæ, cum ad scopum non pertinere videantur. Referunt huc renuntiationem hujus beneficii Excussionis, ad quam nonnulli creditores debitorem suum adigunt. Quid enim hoc.

hoc ad bonæ fidei possessorem partis hypothecæ? Neutiquam puto, per talem renuntiationem exceptionis excussionis, quæ, quod probe notandum, non debitori, sed tertio justo possessori hypothecæ competit, eique à lege tributa est, huic jus suum adimi posse, quin potius legem 47. ff. de regulis Juris hic locum invenire existimo, qua sancitum, alterum alterius beneficia renuntians tollere non posse.

§. XX.

Aliter vero sentiendum putant quidam Jcti., si debitor obætatus partem hypothecæ vendiderit. Distingvunt tamen, nec immerito, utrum imminente concursu, an eo jam tempore, venditio intercesserit, ubi venditor adhuc solvendo erat? Posteriori casu venditionem utique subsistere putant, cum superveniens æs alienum venditioni antea jam perfectæ, & per traditionem consummatæ, obesse nequeat: Leyser Med. ad ff. Spec. CCCCXIV. Med. I. Priori casu iterum distingvunt, utrum alienatio in fraudem creditorum a debitore facta, emtorque fraudis conscius fuerit, nec ne? Si illud, Leges concedunt creditoribus Jus revocandi alienationem, vi actionis ex Lege Pauliana, salva tamen actione hypothecaria, certe pinguiore, sive Emtor fuerit unus ex creditoribus, sive tertius, dummodo allegent & probent fraudem à parte Emtoris commissam, vid. L. 6. §. 8. ff. quæ in fraudem credit. vid. quoq. Leyser in Medit. ad ff. Spec. CCCCXCIV. Med. XV. & XVI. Quam quidem probationem fraudis, præprimis,
si

si Emptor non unus ex creditoribus fuerit, & tale pretium solutum, quod valori rei emptæ æquale est, immo illum antecedit, difficillimam esse, quotus quisque videt, cum levidensibus iudiciis & præsumtionibus non absolvatur.

§. XXI.

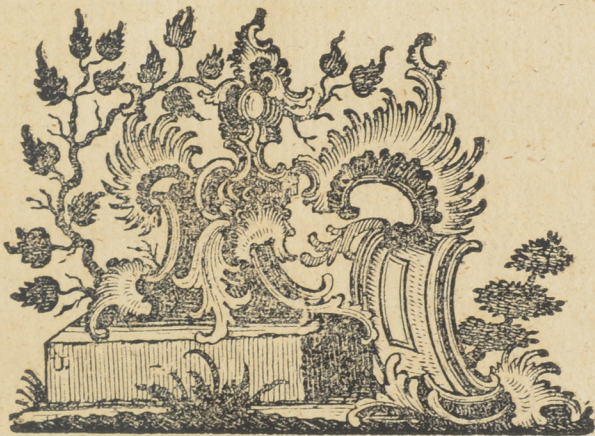
Si, quæ tribus præcedentibus Sphis de Jure Creditorum, circa revocationem rerum, hypothecæ nexu sibi obligatarum, & a debitore venditarum, dicta, ad venditionem Juris Patronatus applicentur, patebit, eum, qui bona fide à debitore non obærato emit, citra ipsius præjudicium creditoribus venditoris sui concedere posse, Jus Patronatus, inter jura sterilia, ipsis sub hypotheca generali obligata, esse referendum. Nihilominus enim valet venditio Juris Patronatus, poteritque Creditores, opposita Exceptione Excussionis, ad venditorem suum ablegare. Si vero perfecta, immo jam consumata venditione, se cum venditore obærato contraxisse animadverterit, non quidem Pauliana attamen hypothecaria actione molestari posset, quam vero in venditione Juris Patronatus, excepto tantummodo casu, si Jus Patronatus in Chirographis non solum expresse nominatum, sed specialiter pignori datum sit, locum non invenire, ego quidem ob ea, quæ supra Sphis II, 12. & 13. notata sunt, puto.

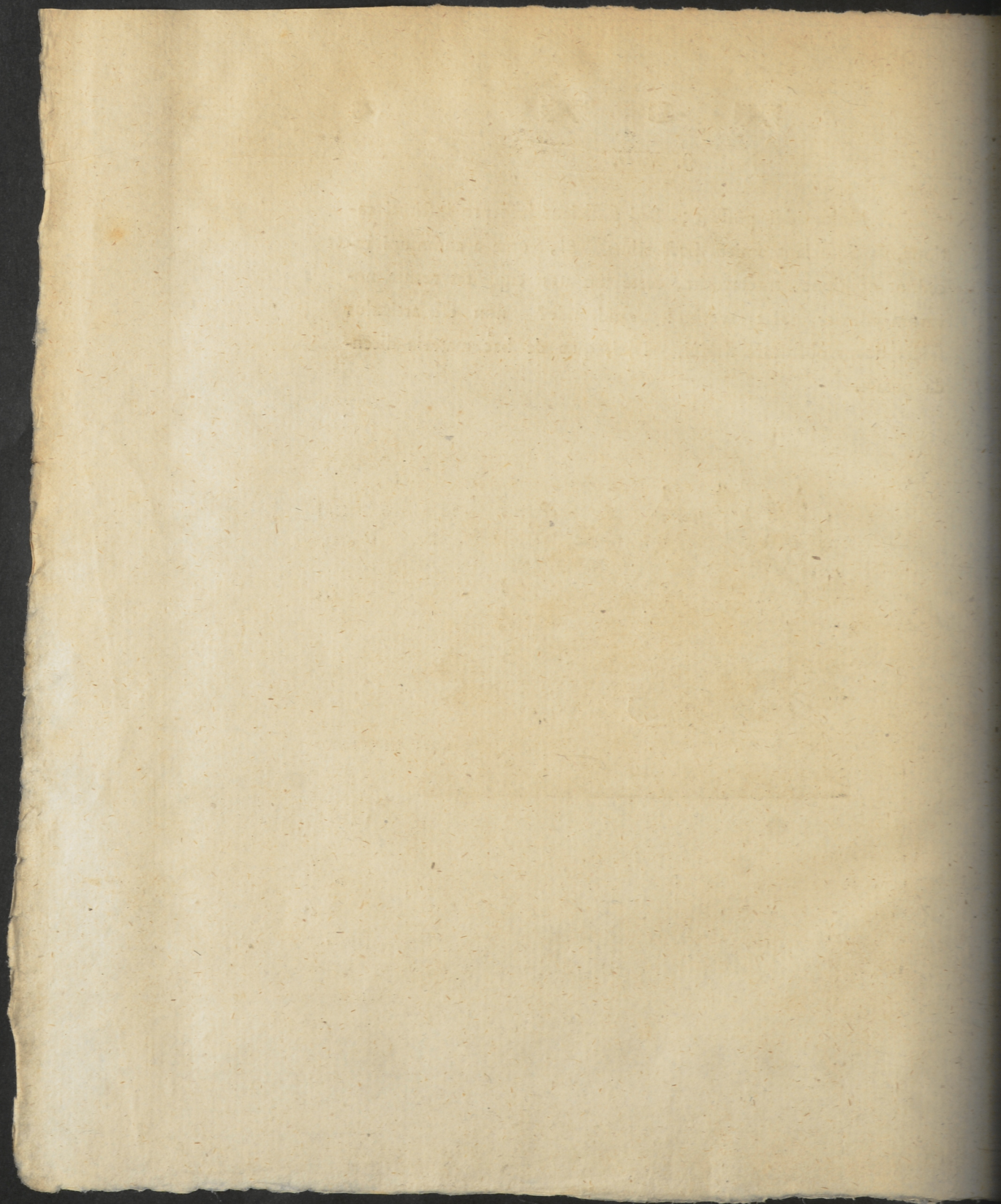
§. XXII.

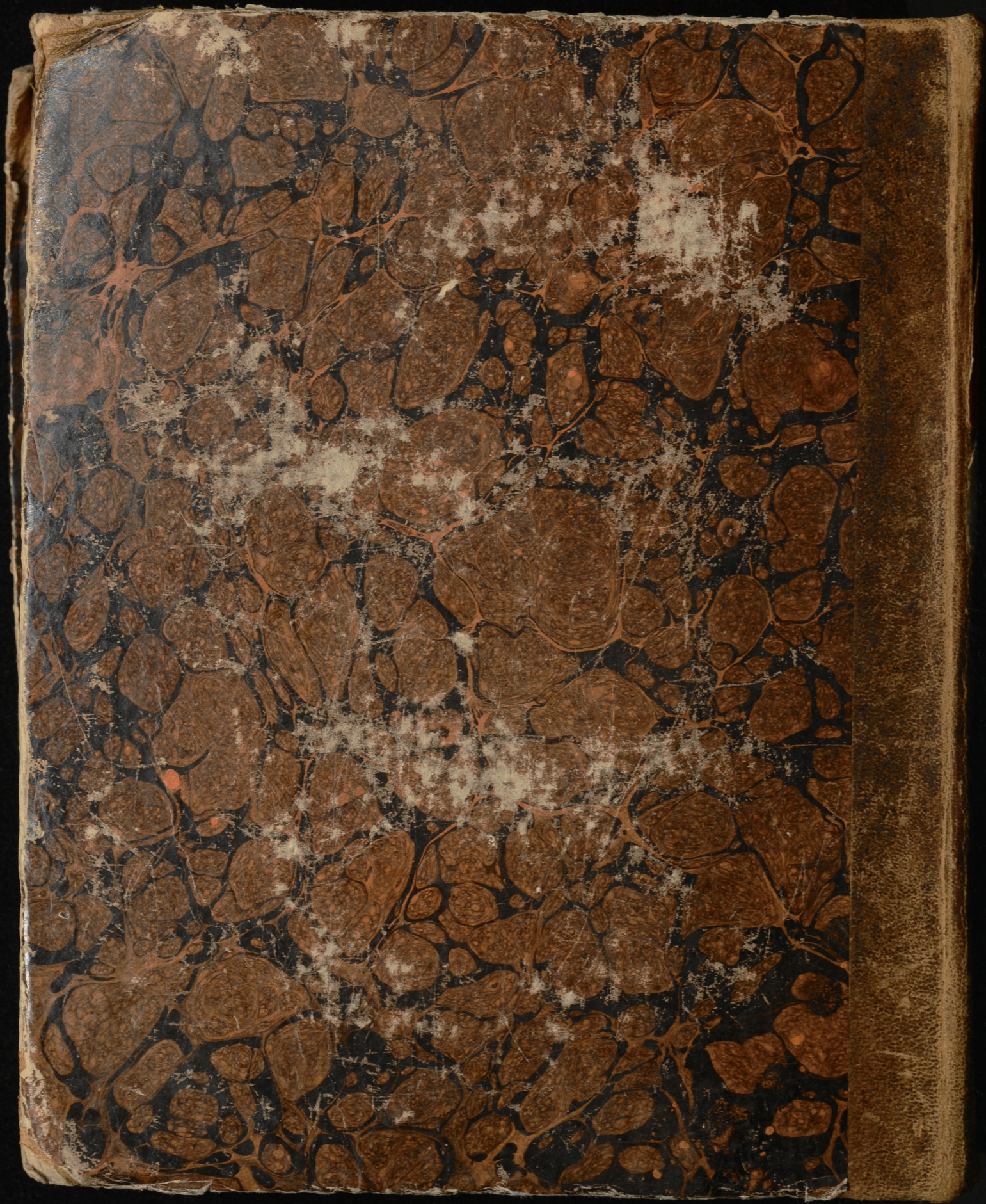
S. XXII.

Multa addi possent ; Sed sufficiant hæc pro instituti ratione. Sufficiant amicis Lectoribus. Si, quæ a communi recedunt opinione, tractaverim, certe me non cupiditas rerum novarum allexit : Si erraverim ! quid inde ? non est articulus fidei, quem obfuscare studui. Dixi, quæ de hac materia dicenda putavi.

29. Dez. 1882

constituti, juxta ANTHON FAB. in
o. Tit. 29. Def. 10. vocantur Clarissimi.
K. Vol. 3. Cons. 144. n. 13. æquiparantur No-
TIRAQVELL. De Nobilitate. c. 26. n. 11 di-
mè meriti. COTHMANN. Resp.
meliozem ducere vitam, quam
atores. CARPZ. Lib. 3. Resp. I n. 3.
vibus Advocati nomen tribuitur
ntur titulis, non dicam de illis,
in supplicatum aufsetzen können/
icuntur Advocati, rectius, Böhn-
s, sed de illis tantum qui in nu-
rum quidem recepti, suo tamen
funguntur. Temporis & pagel-
on permittit, accuratè omnia re-
as pertractare, quænam ad offici-
bene meriti Advocati requiran-
n dicam: Advocatus, antequam
dam suscipit, fundamenta ejus
debet, si enim quam scit injustam
a in progressu talem esse reperit,
est, nisi in malo sensu, Clarissimus,
smè de Rep. meritis, conscien-
litigantium pecuniam in eorum
ò commodum perdidit; Sed nec
vis justa, titulos superius adductos
ati, qui causam non fideliter per-
tæ, non conscientia habent ratio-
ot aliquando petuntur dilationes?
lam litem, da bekömpft dan der
ne Frist - Bitte 163. abzuschreiben
wird

